

مدیر کمپین معلولان در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی» و با اشاره به تخلفات سنگین در مرکز نگهداری مددجویان:

بهریستی در لاپوشانی اخبار بسیار موفق عمل می‌کند

سعبده علیپور

در مهر آفرین رخ دادر سانه‌ای شده و با مراکز متخلف هم‌برخورد شده‌است، اما وضعیت فاجعه‌بار در شمار زیادی از حدود دو هزار مرکز دیگر همچنان بر قوت خود باقی است.

بهروز مروتی، از فعالان حقوق افراد دچار معلولیت و مدیر کمپین معلولان هم در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی» گفت که برخورد با موسسه متخلف مهر آفرین یا مراکز دیگری مثل نیلوفران آبی بوشهر و غیره هر چند ضروری است، اما کافی نیست و مشکل معلولان در صدها مرکز متخلف دیگر که اخبار تخلفاتشان رسانه‌ای نمی‌شود را حل نمی‌کند. او در این گفت‌وگو که در ادامه به تفصیل می‌خوانید، اشاره می‌کند که شیوه برون‌سپاری وظایف سازمان بهزیستی در حمایت از معلولان به این مراکز اشتباه و همراه با رانت و ضعف و سوءنظارت است.

□ □ □

در ویدئوی اخیری که منتشر کردید، از موارد متعدد تعرض، تجاوز، ضرب و جرح و ... در مراکز گفته‌اید چرا بهزیستی به این موارد رسیدگی نمی‌کند؟

ما همیشه فریاد زده‌ایم که اوضاع در مراکز نگهداری بفرنج است. چه در مراکز نگهداری معلولان، چه مراکز کمپ ترک اعتیاد، چه سالمندان و چه مراکز بیماران اعصاب و روان. این موضوعی است که برخی از خانواده‌ها از نزدیک مشاهده می‌کنند یا ملفت می‌شوند، اما از آنجایی که بعضاً مستندات آن در دایاز سوی مدیران مراکز و بعضاً سازمان ترسانده می‌شوند، از شکایت یا رسانه‌ای کردن آن صرفه‌نظری می‌کنند. به ندرت اتفاق می‌افتد خانواده‌ها به ما گزارش قابل تحقیق و تفحص ارائه کنند،

هیچ حسابرسی و نظارتی بر مراکز نگهداری از معلولان وجود ندارد. همین یکی از عوامل فساد است. به نظر ما اگر بازرسی کل کشور یا هر نهاد دیگری غیر از سازمان بهزیستی از این مراکز تحقیق و تفحص کند، بسیاری از تخلفات آنها محرز می‌شود. اما در حال حاضر متاسفانه به کسی پاسخگو نیستند و خود سازمان بهزیستی هم به جای اینکه اخبار تخلفات را با هدف بازدارندگی منتشر کند، لاپوشانی می‌کند

طوری که در خصوص موضوع مطمئن شویم و آن را رسانه‌ای کنیم.

اما موضوع مهم در این میان آن است که با انتشار همه این جنایاتی که اتفاق می‌افتد، تغییری در رویه نظارت بر این مراکز از سمت سازمان بهزیستی رخ نمی‌دهد.

وقتی شما از بخشی از این تخلفات مطلع می‌شوید، انتظار این است که سازمان بهزیستی گزارش‌های متعددی در خصوص تخلفات مراکز نگهداری که زیر نظر این سازمان فعال هستند داشته باشد. پس چرا معمولاً وقتی فیلمی لومی رود، تازه تحرکی از سازمان در برخورد با متخلف دیده می‌شود؟

دو موضوع خیلی مهم وجود دارد. بهزیستی نیروی کافی برای نظارت بر این مراکز ندارد. موضوع دیگر تعارض منافع است. بسیاری از صاحبان مراکز به واسطه شغلشان در بهزیستی به عنوان کارمند، مدیر یا بازنشسته بهزیستی یا ارتباطات بسیار نزدیک با مسئولان بهزیستی، مجوزهای مراکز را می‌گیرند و بنابراین با سازمان بهزیستی رابطه تنگاتنگی دارند. همین دلیل عمده‌ای است که ملاحظه اینها را می‌کند و تخلفاتشان را رسانه‌ای نمی‌کند. از سوی دیگر افشای تخلفات این مراکز، سوءمدیریت، خودسازمان بهزیستی را اثبات می‌کند. پس طبیعی است که نمی‌خواهد این اتفاق بیافتد.

بهریستی علاوه بر اینکه در وظایف سازمانی خود ناکارآمد است و مددجویان زیادی از خدماتش ناراضی هستند، در لاپوشانی اخبار بسیار موفق عمل می‌کند و متاسفانه این مشکل کشور ماست. چرا که همواره صورت مسئله را پاک می‌کنند و گمان می‌برند که مسئله حل می‌شود.

آیا راهکاری برای برون‌رفت از رهایی مددجویانی که در مراکز نگهداری تحت ظلم هستند، وجود دارد؟

برای اینکه این اتفاقات به حداقل برسد؛ ما دو پیشنهاد مشخص ارائه دادیم. اولاً باید انجمن اولیای مددجویان در هر مرکز تشکیل شود. یعنی در هر مرکز چهار یا پنج نفر به انتخاب سایر اولیا بر گزیده شوند تا به صورت داوطلبانه بر امور این مرکز نظارت داشته باشند. نخستین لازمه این نظارت هم دسترسی آنالاین به دوربین‌های مراکز است. در حالی که مراکز بدون استفتنا باید دوربین داشته باشند و تمام صحنه‌ها را ریکورد کنند تا مثلاً سازمان بهزیستی بتواند به این مستندات دسترسی داشته باشد، اما متاسفانه به بهانه‌های مختلف اعلام می‌شود که اغلب دوربین‌ها یا خراب یا محتویاتش پاک شده است. مثلاً اردیبهشت ۱۴۰۰ یکی از اعضای دچار معلولیت ذهنی را در مرکز نگهداری راهبهشت سورک به قتل رساندند. یک جوان ۳۲ ساله که بر اثر فشار بالش بر صورت

و ضربه خفه شده و مرده بود. بهزیستی گفت که دوربین‌های مرکز تایک ماه پیش سالم بود، باین حال هیچ فیلمی از آنجا بیرون نیامد و وقتی مالین خبر را سانه‌ای کردیم، خانم صاحب مرکز مذکور به واسطه اینکه فیلمی آنجا وجود نداشت با وجود پرونده قتل سلب مسئولیت و به دلیل انتشار جزئیات این پرونده شکایت کرد.

چرا این بچه کشته شد؟ به وسیله چه کسی؟

اتفاقاً نکته مهمی در این پرونده وجود دارد که بخشی از فاجعه مراکز را نشان می‌دهد. مرتکب این عمل، پسر جوانی بود که هنوز ۱۸ سال هم نداشت. یعنی زیر سن قانونی به کار گرفته شده بود. به نظر می‌رسید که به دلیل اینکه توان مدیریت این بچه را ندارد دست به چنین اقدامی زد. نکته مهم این پرونده این است که این مراکز برای اینکه سودآوری بیشتری داشته باشند به جای افراد تحصیلکرده، کارآموده، مهارت دیده و متخصص و کسانی که در رشته تحصیلی مرتبط مثل مددکاری یا روانشناسی تحصیل کرده‌اند، از ارزان‌ترین نیروها استفاده می‌کنند تا به قول معروف با سود بیشتری کار را پیش ببرد. یعنی با نگاهی سودجویانه و منفعت‌طلبانه. از سوی دیگر این مراکز عنوان می‌کنند که یارانه بهزیستی که بابت نگهداری از هر مددجویه آنها تعلق می‌گیرد، کم است و به همین واسطه به خود اجازه می‌دهند که نیروی کار اینچنینی انتخاب کنند. همان نیروی ارزان ممکن است چنین اعمالی را انجام دهد. این در حالی است که بعضاً شنیده می‌شود که سود ماهانه برخی از این مراکز بیش از یک میلیارد تومان است که متاسفانه با همین کم گذاشتن از نیروی کار و حتی تغذیه ناکافی مددجویان به دست می‌آید.

جالب است که اغلب این مراکز خبریه هم هستند و کمک‌های مردمی زیادی دریافت می‌کنند.

بله و البته در این زمینه هیچ حسابرسی و نظارتی وجود ندارد. همین یکی از عوامل فساد است. به نظر ما اگر قرار باشد تحقیق و تفحصی از سمت نهادهای امنیتی و قضایی در این مراکز انجام شود، مثل بازرسی کل کشور یا هر نهاد دیگری غیر از سازمان بهزیستی از این مراکز بازرسی می‌کند. خیلی از تخلفات این‌ها محرز می‌شود. اما در حال حاضر این‌ها متاسفانه به کسی هم پاسخگو نیستند و خودسازمان بهزیستی هم به جای اینکه این اخبار را با هدف بازدارندگی منتشر کند، لاپوشانی می‌کند. این مراکز بالغ بر ۵۰ تا ۶۰ بودجه قانون حمایت از حقوق معلولان و بودجه توانبخشی را می‌بلعند و علاوه بر آن مشارکت‌های مردمی جذب می‌کنند. از سوی دیگر از برخی معافیت‌های مالیاتی نیز برخوردارند. باین حال آنچه در عمل اتفاق می‌افتد ظلم هر چه بیشتر به این مددجویان است.

آیا بهزیستی نظارتی بر مراکز ندارد؟

نظارت به قدر کافی یا درست نیست. متاسفانه اگر بازرسی

بهریستی علاوه بر اینکه در وظایف سازمانی خود ناکارآمد است و مددجویان زیادی از خدماتش ناراضی هستند، در لاپوشانی اخبار بسیار موفق عمل می‌کند و متاسفانه این مشکل کشور ماست. چرا که همواره صورت مسئله را پاک می‌کنند و گمان می‌برند که مسئله حل می‌شود

بسیاری از صاحبان مراکز نگهداری از معلولان به واسطه شغلشان در بهزیستی یا ارتباطات بسیار نزدیک با مسئولان بهزیستی، مجوزهای مراکز را می‌گیرند و بنابراین بهزیستی به دلیل رابطه تنگاتنگی که با آنها دارد، تخلفاتشان را رسانه‌ای نمی‌کند. از سوی دیگر افشای تخلفات این مراکز، سوءمدیریت، خودسازمان بهزیستی را اثبات می‌کند. پس طبیعی است که نمی‌خواهد این اتفاق بیافتد

هم‌فرستاده شود، به دلیل همان ارتباطاتی که قبلاً به آن اشاره کردم، مدیران مراکز در جریان قرار می‌گیرند و اوضاع را مرتب و افراد مشکل‌دار را از دید بازرس پنهان می‌کنند.

در مرکز مهر آفرین که عنوان کرده بودید شهریه غیرمتعارف هم دریافت می‌شود؟ معمولاً شهریه که خانواده‌ها باید هر ماه به این مراکز پرداخت کنند چقدر است؟

به ازای هر فرد معلول نیازمند مقیم در مراکز شبانه‌روزی توانبخشی، براساس درجه رازشایی مرکز، ماهانه معادل سه میلیون و ۷۸۰ هزار تا چهار میلیون و ۲۰۰ هزار تومان برای گروه هدف دارای خانواده، چهار میلیون و ۶۲۰ هزار تومان تا پنج میلیون و ۴۰۰ هزار تومان برای افراد مجهول‌الویه و فاقد سرپرست از سوی سازمان بهزیستی به عنوان کمک هزینه پرداخت می‌شود.

این مرکز و مراکز دیگری که اخبار آنها رسانه‌ای می‌شود معمولاً از سوی بهزیستی پلمب می‌شوند یا مدیریت آن تغییر می‌کند. آیا این تغییرات حداقل در آن مراکز پابرجا می‌ماند؟

مرکز مهر آفرین پلمب شد و بچه‌ها به مراکز دیگری فرستاده شدند. اما در بعضی از مراکز هم مدیریت تغییر می‌کند و خوشبختانه وضعیت نسبتاً بهتری می‌شود. مثلاً در مورد مرکز نیلوفران آبی بوشهر که چندی پیش ویدئوهایی از آزار معلولان در آن رسانه‌ای شده بود اتفاقات نسبتاً مثبتی افتاد. یا همان مرکز راهبهشت سورک که درگیر پرونده قتل یک کودک شده بود. اما خبری در خصوص برخورد با مسئولان این مراکز شنیده نمی‌شود.

چند سالی است که بهزیستی کار نگهداری از مددجویانش را برون‌سپاری کرده است. خصوصی‌سازی در این حوزه را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

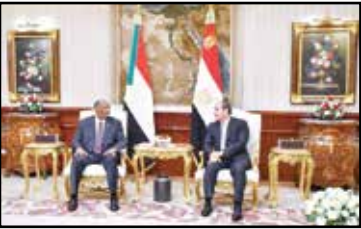
متاسفانه در کشور ما هیچ مورد موفق‌ی در خصوصی‌سازی نداریم. خصوصی‌سازی این مراکز هم خارج از این ماجرا نبود. من پیش از این فرایند مسئولیتی نداشتم، ولی از پیشگسوتان و کارشناسان این حوزه که پرسیدم گفتند آن زمان که نگهداری مددجویان در دست خود بهزیستی بود خیلی وضعیت‌بهتر از الان بود. چرا که در این کار یعنی خدمات اجتماعی به افراد نیازمند، نباید نگاه سودآورانه وجود داشته باشد. این در حالی است که بخش خصوصی، تعارض‌بنیادینی با تصدی‌گری در این بخش دارد. ما نباید خدمات اجتماعی را به صورتی مدیریت کنیم که افراد برای اندوختن ثروت به سمت آن بروند.

جهان نما

تحرکات مصر برای حل و فصل

بحران سودان

یک منبع مصری از اقدامات جدید قاهره در رابطه با بحران شدید سودان میان ارتش و نیروهای واکنش سریع خبر داد. این منبع مصری اعلام کرد که اخیراً دیداری میان سامح شکرى، وزیر خارجه مصر و «عبدالله حمدوك» نخست‌وزیر سابق سودان در لندن انجام شده است. طبق گزارش روزنامه العربى الجديده، این دیدار به اصرار یک نهاد اداصلی در مصر و باهدف هماهنگی با حمدوك و آگاهی از موضع وی در صورت برگزاری نشست جامع میان طرف‌ها و احزاب سیاسى فعال سودان و همچنین مشورت درباره راه‌های حل بحران

این کشور و پایان سریع آن بر گزار شد. این منبع افزود: ارتباطات گسترده‌ای از سوی مقامات سرویس اطلاعات ووزارت امور خارجه مصر با تعدادی از رهبران سیاسى در سودان در جریان است تا نشست گسترده‌ای در قاهره برای حل و فصل بحران سودان برگزار شود. وی فاش کرد: در جریان سفر «عبدالفتاح البرهان» رئیس شورای حاکمیتی سودان به قاهره در ۲۹ فوریه، بر سر یک نقشه اقدام جدید باهدف کنترل بحران سودان و جلوگیری از شکست دستگاه نظامی توافق شد. این منبع ادامه داد: تلاش‌هایی برای ترتیب دادن دیدار میان محمد حمدان دقلو، فرمانده نیروهای واکنش سریع و عباس کامل، رئیس سرویس اطلاعاتی مصر در امارات وجود دارد.

افشای قصد تل آویو برای تقسیم غزه به دو بخش

باحدود ۶۵ کیلومتر از مرزهای شرقی غزه تا ساحل دریای مدیترانه در غرب است. اسرائیل تلاش می‌کند تا از این طریق کنترل ریکودری را که مناطق شرق را از وادی غزه جدا می‌کند، در دست بگیرد. شبکه سى آن‌ان گزارش داد ارتش اسرائیل مدعى است از این جاده برای عبور نیروها و تجهیزات لجستیکى استفاده می‌کند و این جاده قبل از جنگ هم وجود داشته است. عمیجای شکلى، از وزرای کابینه تل آویو به سى آن گفت: این جاده به ارتش اسرائیل اجازه می‌دهد تا به راحتی به شمال شهر غزه و جنوب آن و مرکز نوار غزه بورش برسد. ارتش اسرائیل دست کم برای یک سال از این جاده برای تانک‌های سنگین و خودروهای زرهی و دیگر خودروهای نظامی و تحرکات سریع استفاده خواهد کرد. امیلی هاردينگ، مدیر برنامه اطلاعات و امنیت ملی و تکنولوژی در مرکز پژوهش‌های استراتژیک واشنگتن گفت که جاده‌ای که ارتش اسرائیل آن را ایجاد می‌کند تلاش برای کنترل بر ترند ساکنان است.

رسانه آمریکایى گزارش داد ارتش اسرائیل در حال ایجاد یک مسیر زمینی است که غزه را به ۲ بخش تقسیم می‌کند و تا ساحل دریای مدیترانه می‌رسد؛ این اقدام بخشی از طرح امنیتی اسرائیل برای کنترل بر این منطقه برای ماه‌ها و چه سال‌های است. تصاویر ماهواره‌ای نشان می‌دهد جاده شرقی-غربی که از هفته‌ها پیش در حال احداث است، در امتداد عرضی

آصف زرداری برای دومین بار رئیس‌جمهور پاکستان شد

پاکستان، آصف‌علی زرداری (نماینده مجلس ملی ورهبر حزب مردم) توسط احزاب متحد دولت و محمود خان اچکزى از جناح مخالف به عنوان نامزد ه‌ای انتخابات آتی ریاست جمهوری پاکستان با یکدیگر رقابت کردند. زرداری با کسب ۴۱۱ رای مجالس در برابر ۱۸۱ رای به دست آمده برای اچکزى به پیروزی رسید. در همین حال حزب عمران خان با صدور بیانیه‌ای ضمن اعتراض مجدده به نتایج انتخابات اخیر پاکستان، مدعى غیرقانونی بودن روند انتخاب دیروز رئیس جمهوری پاکستان شد. آصف‌علی زرداری اولین شخصیت سیاسى در پاکستان است که برای دومین بار تصدى مسند ریاست جمهوری را بر عهده می‌گیرد.

رای‌گیری در مجالس سنا، ملی و چهار مجلس ایالتی بلوچستان، خیبر پختونخوا، پنجاب و سند از ساعت ۱۰ صبح روز گذشته (شنبه) به وقت اسلام‌آباد آغاز شد و تا ساعت ۱۶ ادامه یافت. در انتخابات دیرروز ریاست جمهوری

وزیر خارجه ارمنستان، گفت که ایران در حال بررسی درخواست عضویت در اتحادیه اروپا است. آارات میرزویان در مصاحبه با شبکه تلویزیونی تی.آر تی ترکیه اعلام کرد امروزه فرصت‌های جدید زیادی در ارمنستان مورد بحث